

ופודה בו פעמים הרבה.
נכנס לדיר להתעשר.
ואם מת - נהנים בו.

ה. אין פודים
לא בעגל, ולא בחיה, ולא בשחוטא, ולא בטרפה,
ולא בכלאים, ולא בכוי.
§ 1/2 א. מתיר בכלאים, מפני שהוא שה;
ואוסר בכוי, מפני שהוא ספק.

נתנו לכהן -
אין הכהן רשאי לקימו, עד שיפריש שה תחתיו.

ו. המפריש פדיון פטר חמור, ומת -
§ 1/2 א. אומר:
חזבין באחריותו, כחמש סלעים של בן.
§ 1/2 א. אומרים:
אין חזבין באחריותו, כפדיון מעשר שני.
העיד § 1/2 א. על פדיון פטר חמור שמת,
שאין כאן לכהן כלום.

מת פטר חמור -
§ 1/2 א. אומר: יקבר,
ומת בהנאתו של טלה.
§ 1/2 א. אומרים: אינו צריך להקבר,
והטלה לכהן.

ז. לא רצה לפדותו -
עורפו בקופיץ מאחרי, וקוברו.
מצנות פדיה קודמת למצנות עריפה, שנאמר (שמות יג, ג)
"ואם לא-תפדח וערפתו".

מצנות יעידה קודמת למצנות פדיה, שנאמר (שם כא, ח)
"אשר-לא יעדה וחפדה".

מצנות יבום קודמת למצנות חליצה,
בראשונה, שהיו מתכוננין לשם מצנה;
ועכשיו, שאין מתכוננין לשם מצנה, אמרו:
מצנות חליצה קודמת למצנות יבום.

מצנות גאולה באדון;
הוא קודם לכל אדם, שנאמר (ויקרא כז, כז)
"ואם-לא יגאל ונמכר בערפו".

...

א. הלוקח עבר חמורו של נכרי,
והמוכר לו, אף על פי שאינו רשאי,
המשתתף לו, והמקבל ממנו, והנותן לו בקבלה -

א. הלוקח עבר חמורו של נכרי,
והמוכר לו, אף על פי שאינו רשאי,
והמשתתף לו, והמקבל ממנו, והנותן לו בקבלה -
פטור מן הבכורה,
שנאמר (במדבר ג, יג): "בישראל" -
אבל לא באחרים.

כהנים ולוים פטורים, מקל וחמר:
אם פטרו של ישראל במדבר,
דין הוא שיפטרו של עצמן.

ב. פרה שילדה כמין חמור, וחמור שילדה כמין סוס -
פטור מן הבכורה, שנאמר (שמות יג, יג; לד, כ):
"פטר חמור", "פטר חמור", שני פעמים -
עד שיהא היולד חמור והנולד חמור.

ומה הם באכילה?
בהמה טהורה שילדה כמין בהמה טמאה -
מתר באכילה;
וטמאה שילדה כמין בהמה טהורה -
אסור באכילה,
שהיוצא מהטמא - טמא,
והיוצא מן הטהור - טהור.

דג טמא שבלע דג טהור -
מתר באכילה;
וטהור שבלע דג טמא -
אסור באכילה,
לפי שאינו גדוליו.

ג. חמור שלא בכרה, וילדה שני זכרים -
נותן טלה אחד לכהן;
זכר ונקבה - מפריש טלה אחד לעצמו.

שתי חמורים - לא בפרו וילדו שני זכרים -
נותן שני טללים לכהן;
זכר ונקבה, או שני זכרים ונקבה -
נותן טלה אחד לכהן;
שתי קבות וזכר, או שני זכרים ושתי נקבות -
אין כאן לכהן כלום.

ד. אחת בכרה ואחת שלא בכרה, וילדו שני זכרים -
נותן טלה אחד לכהן;
זכר ונקבה -
מפריש טלה אחד לעצמו.

שנאמר (שמות לד, כ) "ופטר חמור תפדח בשח" -
מן הכבשים ומן העזים,
זכר ונקבה, גדול וקטן, תמים ובעל מום.

פְּטוּר מִן הַבְּכוּרָה,
שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ג, יג) "בְּיִשְׂרָאֵל",
אֲבָל לֹא בְּאַחֵרִים.

כַּהֲנִים וְלוֹיִם חִיבִים;
לֹא נִפְטְרוּ מִבְּכוּר בְּהֵמָה טְהוֹרָה,
וְלֹא נִפְטְרוּ אֲלָא מִפְּדִיּוֹן הַבֵּן וּמִפְּטוּר חֲמוּר.

ב. כָּל הַקִּדְּשִׁים שֶׁקָּדַם מוּם קְבוּעַ לְהַקְדֵּשׁוֹ, וּנִפְדּוּ –
חִיבִים בְּבְכוּרָה, וּבִמְתָנוּת,
וְיוֹצֵאִין לְחֲלִין לְגִזָּז וּלְהַעֲבֹד,
וּלְדַן וּלְחַלְבֵן מִתֵּר לְאַחַר פְּדִיּוֹנוֹ,
וְהַשׁוֹחֲטִין בַּחוּץ פְּטוּר, וְאִין עוֹשִׂים תְּמוּרָה,
וְאִם מֵתוּ יִפְדּוּ;
חוּץ מִן הַבְּכוּר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר.

ג. כָּל שֶׁקָּדַם הַקִּדְּשׁוֹן אֶת מוּמוֹ, אוּ מוּם עוֹבֵר לְהַקְדֵּשׁוֹ,
וְלְאַחַר מִכָּאן נוֹלַד לָהֶם מוּם קְבוּעַ וּנִפְדּוּ –
פְּטוּרִין מִן הַבְּכוּרָה, וּמִן הַמְתָּנוּת,
וְאִין יוֹצֵאִין לְחֲלִין לְגִזָּז וּלְהַעֲבֹד,
וּלְדַן וּלְחַלְבֵן אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיּוֹנוֹ,
וְהַשׁוֹחֲטִין בַּחוּץ חִיב, וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה,
וְאִם מֵתוּ יִקְבְּרוּ.

ד. הַמִּקְבֵּל צֵאן בְּרִזָּל מִן הַנֶּכְרִי,
וְלִדוֹת - פְּטוּרִין,
וְנולְדֵי וְלִדוֹת - חִיבִין.
הַעֲמִיד וְלִדוֹת תַּחַת אֲמוּתֵיהֶם,
וְלִדֵי וְלִדוֹת - פְּטוּרִין,
וְנולְדֵי וְלִדֵי וְלִדוֹת - חִיבִין.
וְאִם לֹא יִפְדּוּ אֲפֹלוּ עַד עֲשָׂרָה דוֹרוֹת - פְּטוּרִין,
שֶׁאֲחֲרֵיתוֹן לְנֶכְרִי.

ה. רַחַל שֶׁיִּלְדָה כְּמִין עֵז, וְעֵז שֶׁיִּלְדָה כְּמִין רַחַל –
פְּטוּר מִן הַבְּכוּרָה.
וְאִם יֵשׁ בּוֹ מִקְצֵת סִימָנִין - חִיב.

ו. רַחַל שֶׁלֹּא בְּכָרָה וְיִלְדָה שְׁנֵי זָכָרִים,
וְנִצְאוּ שְׁנֵי רֵאשִׁיתָהּ כְּאֶחָד –
שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יג, יב) "חֲזָכִים לְחֵ" .
אֲלָא אֶחָד לֹא וְאֶחָד לְכַהֵן.

ז. הַכֹּהֵן בּוֹרֵר לוֹ אֶת הַיָּפָה.
ח. מִשְׁמָנִים בִּינִיָּהוּ.
וְהַשְּׁנִי - יִרְעָה עַד שִׁסְתָּאב, וְחִיב בִּמְתָנוּת;
פּוֹטֵר.

מֵת אֶחָד מֵהֶן –
אֲמַר: $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ יִחְלְקוּ;
אֲמַר: $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ הַמּוֹצִיא מִחֲבֵרוֹ עָלָיו הִרְאִיה.

זָכַר וּנְקֵבָה - אִין כָּאן לְכַהֵן כְּלוּם.

ז. שְׁתֵּי רַחֲלוֹת שֶׁלֹּא בְּכָרוּ, וְיִלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים –
נֹתֵן שְׁנֵיהֶם לְכַהֵן;

זָכַר וּנְקֵבָה - הַזָּכָר לְכַהֵן;
שְׁנֵי זָכָרִים וּנְקֵבָה – אֶחָד לוֹ וְאֶחָד לְכַהֵן.
אֲמַר: $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$

הַכֹּהֵן בּוֹרֵר לוֹ אֶת הַיָּפָה.
אֲמַר: $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ מִשְׁמָנִים בִּינִיָּהוּ.
וְהַשְּׁנִי –

יִרְעָה עַד שִׁסְתָּאב, וְחִיב בִּמְתָנוּת;
פּוֹטֵר.

מֵת אֶחָד מֵהֶן –
אֲמַר: $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ יִחְלְקוּ;
אֲמַר: $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ הַמּוֹצִיא מִחֲבֵרוֹ עָלָיו הִרְאִיה.

שְׁתֵּי נְקֵבוֹת וְזָכָר, אוּ שְׁנֵי זָכָרִים וְשְׁתֵּי נְקֵבוֹת –
אִין כָּאן לְכַהֵן כְּלוּם.

ח. אֶחָת בְּכָרָה וְאֶחָת שֶׁלֹּא בְּכָרָה, וְיִלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים –
אֶחָד לוֹ וְאֶחָד לְכַהֵן.

אֲמַר: $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$
הַכֹּהֵן בּוֹרֵר לוֹ אֶת הַיָּפָה.
אֲמַר: $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ מִשְׁמָנִין בִּינִיָּהוּ.

וְהַשְּׁנִי –
יִרְעָה עַד שִׁסְתָּאב, וְחִיב בִּמְתָנוּת.
פּוֹטֵר;

שֶׁהִיא $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ אֲמַר:
כָּל שֶׁחֲלִיפִיו בִּיד כַּהֵן - פְּטוּר מִן הַמְתָּנוּת;
מִחִיב.

מֵת אֶחָד מֵהֶן –
אֲמַר: $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ יִחְלְקוּ;
אֲמַר: $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$ הַמּוֹצִיא מִחֲבֵרוֹ עָלָיו הִרְאִיה.
זָכַר וּנְקֵבָה - אִין כָּאן לְכַהֵן כְּלוּם.

ט. יוֹצֵא דָפֵן וְהִבָּא אַחֲרָיו –
אֲמַר: $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{8}$
שְׁנֵיהֶם יִרְעוּ עַד שִׁסְתָּאבוֹ, וְיִאֲכְלוּ בְּמוּמָן לְבַעֲלִים.

אֲמַר: $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{3}$
שְׁנֵיהֶן אִין בְּכוּר;
הִרְאִישׁוֹן - מִשּׁוּם שֶׁאִינוּ פְּטוּר רַחֵם,
וְהַשְּׁנִי - מִשּׁוּם שֶׁקָּדַמוֹ אַחֵר.

א. הַלּוֹקֵחַ בְּהֵמָה מִן הַנֶּכְרִי,
וְאִין יְדוּעַ אִם בְּכָרָה וְאִם לֹא בְּכָרָה –
אֲמַר: $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$

עַז בֵּת שְׁנֵתָה וְדָאִי לְכַהֵן,
מִכָּאן וְאֵילָךְ סָפֵק;
רַחַל בֵּת שְׁתֵּים וְדָאִי לְכַהֵן,

מְכָאן וְאֵילָךְ סָפֵק;
פְּרָה וְחִמּוּר בְּנוֹת שֶׁל שׁ וְדָאֵי לַכְּהֵן,
מְכָאן וְאֵילָךְ סָפֵק.
אָמַר לוֹ 5⁸ 3⁵ 2³:
אֵלוּ בּוֹלֵד בְּלֶבֶד הַבְּהֵמָה נִפְטָרֵת, הִיא כְּדַבְרֵיךָ,
אֵלָא אָמְרוּ:
סִימֵן הוֹלֵד בְּבֵהֶמָה דְּקָה - טוּנּוֹף,
וּבְגִסָּה - שְׁלִיָּה,
וּבְאִשָּׁה - שְׁפִיר וְשְׁלִיָּה.

אָמַר לוֹ הִכְהֵן בְּתוֹךְ זְמַן זֶה: "תְּגַהּוּ לִי" -
הֲרִי זֶה לֹא יִתְּנוּ לוֹ.
אִם הִיא בְּעַל מוּם,
אָמַר לוֹ: "תֵּן לִי שְׂאֵכְלֵנוּ" - מִתֵּר.
וּבְשִׁעַת הַמִּקְדָּשׁ, אִם הִיא תְּמִים,
אָמַר לוֹ: "תֵּן לִי שְׂאֵקְרִיבְנוּ" - מִתֵּר.
הַבְּכוֹר נֹאכֵל שְׁנָה בְּשְׁנָה,
בֵּין תְּמִים בֵּין בְּעַל מוּם, שְׂנֵאֲמַר (דְּבָרִים טו, כ)
"לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֵנוּ שְׁנָה בְּשְׁנָה".

זֶה הַכֹּלל:
כֹּל שִׂדּוּעַ שֶׁבְּכֶרֶה - אֵין כָּאן לַכְּהֵן כְּלוּם;
וְכֹל שְׁלֹא בְּכֶרֶה - הֲרִי זֶה לַכְּהֵן;
אִם סָפֵק - יֵאָכֵל בְּמוֹמוֹ לְבַעְלִים.

5⁸ 5/3 2³ 0⁸ אָמַר:
בְּהֵמָה גִּסָּה שֶׁשִּׁפְעָה חֲרַרְת דָּם -
הֲרִי זֶה תִּקְבֵּר, וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוֹרָה.

ב. 0⁸ 1% 0⁸ 1/3 5/4 9¹ אָמַר:
הַלּוֹקַח בְּהֵמָה מִיְנִיקָה מִן הַנִּכְרִי -
אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׂמָא בְּנָה שֶׁל אַחֲרֵת הִיא.

ד. מִי שְׂאֵינוֹ מִמְּחָה, וְרָאָה אֶת הַבְּכוֹר, וְנִשְׁחַט עַל פִּיו -
הֲרִי זֶה יִקְבֵּר, וְיִשְׁלַם מִבֵּיתוֹ.
דִּן אֶת הַדִּין:
זֶכֶה אֶת הַחַיִּב, וְחַיִּב אֶת הַזֵּכֵאִי,
טִמְאָה אֶת הַטְּהוֹר, וְטְהַר אֶת הַטִּמְאָה -
מִה שֶׁעָשָׂה עֲשׂוּי, וְיִשְׁלַם מִבֵּיתוֹ.
וְאִם הִיא מִמְּחָה לְבֵית דִּין - פְּטוּר מִלְּשַׁלֵּם.

נִכְנַס לְתוֹךְ עֲדָרוֹ וְרָאָה אֶת הַמְּבִכִירוֹת מְנִיקוֹת,
וְאֵת שְׂאֵינָן מְבִכִירוֹת מְנִיקוֹת -
אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שְׂמָא בְּנָה שֶׁל זֶה בָּא לוֹ אֶצֶל זֶה,
אוֹ שְׂמָא בְּנָה שֶׁל זֶה בָּא לוֹ אֶצֶל זֶה.

ג. 0⁸ 6- 0⁸ 9% אָמַר:
הַשּׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר, עוֹשֶׂה מְקוֹם בְּקוֹפִיץ מְכָאן וּמְכָאן,
וְתוֹלֵשׁ הַשְּׂעִיר, וּבִלְבַד שְׁלֹא יִזְיָנוּ מִמְּקוֹמוֹ.
וְכֵן הַתּוֹלֵשׁ אֶת הַשְּׂעִיר לְרֵאוֹת מְקוֹם הַמוּם.

מַעֲשֵׂה בְּכֶרֶה שֶׁנִּטְּלָה הָאֵם שְׁלָה,
וְהֵאֲכִילָהּ 0⁸ 1⁸ 6¹ לְכַלְבִּים,
וּבָא מַעֲשֵׂה לְפָנָי 9¹ 5⁵ וְהִתִּירוּהָ.
אָמַר תּוֹדוֹס הַרוֹפֵא:
אֵין פְּרָה וְחִזִּירָה יוֹצֵאָה מֵאֲלֶפְסֵנְדְרִיא,
עַד שֶׁהֵם חוֹתְכִין אֶת הָאֵם שְׁלָה בְּשִׁבִיל שְׁלֹא תִלַּד.
אָמַר 0⁸ 1⁸ 6¹:
"הֲלֹכָה חִמּוּרְךָ טְרַפּוֹן!"
אָמַר לוֹ 0⁸ 3⁵ 2³:
0⁸ 1⁸ 6¹, פְּטוּר אַתָּה!
שְׂאֵתָה מִמְּחָה לְבֵית דִּין,
וְכֹל הַמְּמַחָה לְבֵית דִּין - פְּטוּר מִלְּשַׁלֵּם".

ד. שְׂעִיר בְּכוֹר בְּעַל מוּם שֶׁנִּשְׂרַר,
וְהִנִּיחוֹ בַחלוֹן, וְאַחַר כֵּךְ שִׁחְטוּ -
0⁸ 2/3 1⁸ 3⁵ מִתֵּר, 9¹ 5⁵ אוֹסְרִין;
דְּבָרֵי 0⁸ 4⁸ 1⁸:
אָמַר 0⁸ 6¹:
לֹא בָּזָה הַתִּיר 0⁸ 2/3 1⁸ 3⁵,
אֵלָא בְּשְׂעִיר בְּכוֹר בְּעַל מוּם שֶׁנִּשְׂרַר,
וְהִנִּיחוֹ בַחלוֹן, וְאַחַר כֵּךְ מֵת -
בָּזָה 0⁸ 2/3 1⁸ 3⁵ מִתֵּר, 9¹ 5⁵ אוֹסְרִין.

ה. הַנוֹטֵל שְׂכָרוֹ לְהִיּוֹת רוֹאֵה בְּכוֹרוֹת -
אֵין שׁוֹחֲטִין עַל פִּיו;
אֵלָא אִם כֵּן הִיא מִמְּחָה כְּאֵילָא בִּיבְנָה,
שֶׁהִתִּירוּ לוֹ 9¹ 5⁵,
לְהִיּוֹת נוֹטֵל אַרְבָּעָה אֲסָרוֹת בְּבֵהֶמָה דְּקָה, וְשִׁשָּׁה בְּגִסָּה,
בֵּין תְּמִים בֵּין בְּעַל מוּם.

הַצִּמְר הַמְּדַבֵּל בְּבְכוֹר,
אֵת שֶׁהוּא נִרְאָה מִן הַגִּזָּה - מִתֵּר;
וְאֵת שְׂאֵינוֹ נִרְאָה מִן הַגִּזָּה - אֲסוּר.

ו. הַנוֹטֵל שְׂכָרוֹ לְדוֹן - דִּינָיו בְּטָלִים;
לְהַעֲיֵד - עֲדוּתוֹ בְּטָלִין;
לְהַזוֹת וּלְקַדָּשׁ -
מִימּוֹ מִי מְעָרָה, וְאֶפְרוֹ אֶפְרוֹ מִקְלָה.
אִם הִיא כֶּהֵן, וְטִמְאָהּ מִתְּרוּמָתוֹ -
מֵאֲכִילוֹ, וּמִשְׁקוֹ, וְסָכוּ.

א. עַד כַּמָּה יִשְׂרָאֵל חַיִּבִים לְהַטְפֵּל בְּבְכוֹר?
בְּבֵהֶמָה דְּקָה - עַד שֶׁל שִׁים יוּם,
וּבְגִסָּה - חֲמִשִּׁים יוּם;
אָמַר: 0⁸ 6¹ 3⁵:
בְּדָקָה שֶׁל שֶׁה חֲדָשִׁים.

ואם היה זקן - מרכיבו על החמור;
ונותן לו שכרו כפועל.

כשיולד לו מום אחר - ישחט עליו.

מעשה בזכר של רחלים זקן, ושערו מדלדל,
ראהו קסדור אחד, אמר:

"מה טיבו של זה?"

אמרו לו: "בכור הוא,

ואינו נשחט אלא אם כן היה בו מום".

נטל פגיון וצרם באזנו.

ובא מעשה לפגי 9/2, והתירוהו.

ראה שהתירו,

והלך וצרם בכורות אחרים, ואסרו.

פעם אחת היו תינוקות משחקין בשדה,

וקשרו זנבות טלאים זה לזה,

ונפסקה זנבו של אחד מהם,

והרי הוא בכור!

ובא מעשה לפגי 9/2, והתירוהו.

ראו שהתירו,

והלכו וקשרו זנבות בכורות אחרים, ואסרו.

זה הכלל:

כל שהוא לדעתו -

אסור;

ושלא לדעתו - מתר.

ד. היה בכור רודפו, ובעטו, ועשה בו מום -

הרי זה ישחט עליו.

כל המומין הראויין לבא בידי אדם -

רועים ישראל נאמנים, ורועים כהנים אינן נאמנים.

אומר: 0 1 0 1/2 1/2 אומר:

נאמן הוא על של חברו, ואינו נאמן על של עצמו.

אומר: 5/3 5/3

החשוד על דבר - לא דנו, ולא מעידו.

ה. נאמן הכהן לומר:

"הראיתי בכור זה ובעל מום הוא".

הכל נאמנים על מומי המעשר.

בכור שנסמית עינו, שנקטעה ידו, שנשברה רגלו -

הרי זה ישחט על פי של שה בני הכנסת.

אומר: 6/6 5/6

אפלו יש שם עשרים ושל שה -

לא ישחט אלא על פי ממחה.

ו. השוחט את הבכור ומכרו, ונודע שלא הראהו,

מה שאכלו - אכלו, והוא יחזיר להם את הדמים;

ומה שלא אכלו -

הבשר יקבר, והוא יחזיר להם את הדמים.

וכן השוחט את הפרה ומכרה, ונודע שהיא טרפה,

מה שאכלו - אכלו, ויחזיר להם את הדמים;

ומה שלא אכלו -

הן יחזירו לו את הבשר, והוא יחזיר להם את הדמים.

מכרוהו לנכרים, או הטילוהו לפלבים -

ישלמו לו דמי הטרפה.

ז. החשוד על הבכורות -

אין לוקחין ממנו בשר צבאים, ולא עורות שאינן עבדין.

אומר: 5/3 5/3

לוקחים ממנו עורות של נקבה.

ואין לוקחין ממנו צמר מלבן, וצואי,

אבל לוקחין ממנו טווי, ובגדים.

ח. החשוד על השביעית -

אין לוקחין ממנו פשתן, ואפלו סרק,

אבל לוקחין ממנו טווי ואריג.

ט. החשוד להיות מוכר תרומה לשם חלין -

אין לוקחין ממנו אפלו מים או מלח;

דברי 4/4 5/4

אומר: 1 1 5/1

כל שיש בו זקת תרומות ומעשרות, אין לוקחין ממנו.

י. החשוד על השביעית - אינו חשוד על המעשרות;

החשוד על המעשרות - אינו חשוד על השביעית.

החשוד על זה ועל זה - חשוד על הטהרות.

ויש שהוא חשוד על הטהרות -

ואינו חשוד לא על זה ולא על זה.

זה הכלל:

כל החשוד על הדבר -

לא דנו, ולא מעידו.

נח

א. כל פסולי המקדשים -

נמכרין באטליז, ונשחטין באטליז, ונשקלין בלטרא;

חוץ מן הבכור ומן המעשר, שהניתן לבעלים.

פסולי המקדשין - הניתן להקדש.

ושוקלין מנה כנגד מנה בבכור.

... 2/3 0/0 אומרים:

לא ימנה ישראל עם הכהן על הבכור.

על 3/4 מתירין, ואפלו נכרי.

בכור שאחזו דם, אפלו הוא מת -

אין מקיזין לו דם;

דברי 4/4 5/4

אומרים: 5/2 5/2

יקיז, ובלבד שלא יעשה בו מום;

ואם עשה בו מום -

הרי זה לא ישחט עליו.

אומר: 1 1 5/1

יקיז, אף על פי שהוא עושה בו מום.

ג. הצורם באזן הבכור -

הרי זה לא ישחט עולמית;

דברי 5/3 5/3

אומרים: 5/2 5/2

איזהו שחול? שנשמטה ירכו.
וכסול? שאחת מירכותיו גבוהה.

ח. נשבר עצם ידו, ועצם רגלו,
אף על פי שאינו נכר.

מומין אלו מנה אילא ביבנה, והודו לו $\frac{1}{2}$.
ועוד של שה הוסיף -
אמרו לו: לא שמענו את אלו! -
את שגלגל עינו עגל כשל אדם,
ופיו דומה לשל חזיר,
ושנטל רב המדבר של לשונו.
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
הרי אלו מומין.

ט. מעשה שהלחי התחתון עודף על העליון,
ושלח $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$,
ואמרו: הרי זה מום.

אזן הגדי שהיתה כפולה -
אמרו $\frac{1}{2}$;
בזמן שהיא עצם אחד - מום;
ואם אינה עצם אחד - אינה מום.

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
זנב הגדי שהיא דומה לשל חזיר,
ושאין בה של ש חליות -
הרי זה מום.

י. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
את שיבילת בעינו,
ושנפגם עצם ידו, ועצם רגלו, ושנפסק עצמו שבפיו;
עינו אחת גדולה ואחת קטנה,
אזנו אחת גדולה ואחת קטנה,
במראה, אבל לא במדה.

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
אחת מביציו גדולה כשתים בחברתה,
ולא הודו לו $\frac{1}{2}$.

יא. זנב העגל שאינה מגעת לערקוב -
אמרו $\frac{1}{2}$: כל מרבית העגלים כן,
כל זמן שהן מגדילין הן נמתחות.
לאיזה ערקוב אמרו?
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
לערקוב שבאמצע הירך.

על אלו מומין שוחטין את הבכור,
ופסולי המקדשין נפדין עליהן.

יב. אלו שאין שוחטין עליהן,
לא במקדש ולא במדינה:
חורוד והמים שאינם קבועין,
וחטיו הפנימיות שנפגמו, אבל לא שנעקרו,
ובעל גרב, ובעל יבלת, ובעל חזזית,
וזקן, וחולה, ומזהם,
ושנעבדה בו עברה, ושהמית את האדם

א. על אלו מומין שוחטין את הבכור:
נפגמה אזנו מן הסחוס, אבל לא מן העור;
נסדקה, אף על פי שלא חסרה;
נקבה מלא כרשינה, או שיבשה.

איזו היא יבשה?
כל שתנקב ואינה מוציאה טפת דם.
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
יבשה - שתהא נפרכת.

ב. ריס של עין שנקב, שנפגם, שנסדק;
הרי בעיניו דק, תבלול, חלזון נחש, וענב.
ואיזהו תבלול?
לבן הפוסק בסירא ונכנס בשחור.
בשחור ונכנס בלבן - אינו מום,
שאין מומין בלבן.

ג. חורוד והמים הקבועים.
איזהו חורוד הקבוע?
כל ששהה שמונים יום.
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
בודקין אותו של ש פעמים בתוך שמונים יום.

ואלו הם המים הקבועים?
אכל לח ויבש של גשמים.
לח ויבש של שלחים, אכל היבש ואחר כך אכל הלח -
אינו מום, עד שיאכל היבש אחר הלח.

ד. חטמו שנקב, שנפגם, שנסדק;
שפתו שנקבה, שנפגמה, שנסדקה;
חטיו החיצונות שנפגמו או שנגממו,
והפנימיות שנעקרו.
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
אין בודקין מן המתאימות ולפנים,
אף לא את המתאימות.

ה. נפגם הזובן, או עריה של נקבה במקדשים,
נפגמה הזנב מן העצם, אבל לא מן הפרק,
או שהיה ראש הזנב מפציל עצם,
או שיש בשר בין חליא לחליא מלא אצבע.

ו. אין לו ביצים, או אין לו אלא ביצה אחת.
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
אם יש לו שני כיסין - יש לו שתי ביצים;
אין לו אלא כיס אחד - אין לו אלא ביצה אחת.
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ אמרו:
מושיבו על עכוזו וממעך,
אם יש שם ביצה - סופה לצאת.

מעשה שמעך ולא יצאת,
ונשחט ונמצאת דבוקה בכסלים -
והתיר $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$, ואסר $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$.

ז. בעל חמש רגלים, או שאין לו אלא של ש,
ושרגליו קלוטות כשל חמור, והשחול, והכסול.

וְשִׁנְעֵבְדָהּ בְּהֵן עֲבָרָה, וְשִׁהְמִית אֶת הָאָדָם.

מת אחד מהן בתוך של שים יום -
האב פטור.

הנושא נשים בעברה -
פסול עד שידייר הניה.

מת האב, והבנים קימים -
אומר: $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$

אם נתנו עד שלא חלקו - נתנו;
ואם לאו - פטורין.

המטמא למתים -
פסול עד שיקבל עליו, שלא יהא מטמא למתים.

אומר: $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$ אומר: נתחייבו נכסים.

זכר ונקבה - אין כאן לכהן כלום.

ד. שתי נשים שלא בפרו וילדו שני זכרים -
נותן עשר סלעים לכהן.

מת אחד מהן בתוך של שים יום:
אם לכהן אחד נתן -
יחזיר לו חמש סלעים;
אם לשני כהנים נתן -
אינו יכול להוציא מידם.

א. יש בכור לנחלה ואינו בכור לכהן,
בכור לכהן ואינו בכור לנחלה,
בכור לנחלה ולכהן,
יש שאינו בכור לא לנחלה ולא לכהן.

איזהו בכור לנחלה ואינו בכור לכהן?
הבא אחר הנפלים שיצא ראשו חי,
ובן תשעה שיצא ראשו מת,
והמפלת כמין בהמה תיה ועוף;
דברי $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$ אומר: $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$
עד שיהא בו מצורת האדם.

זכר ונקבה, או שני זכרים ונקבה -
נותן חמש סלעים לכהן.

שתי נקבות וזכר, או שני זכרים ושתי נקבות -
אין כאן לכהן כלום.

המפלת סנדל, או שליא, ושפיר מרקם, והיוצא מחתך -
הבא אחריהן בכור לנחלה ואינו בכור לכהן.

אחת בכרה, ואחת שלא בכרה, וילדו שני זכרים -
נותן חמש סלעים לכהן.
מת אחד מהן בתוך של שים יום - האב פטור.

מי שלא היו לו בנים ונשא אשה שכבר ילדה,
עודה שפחה ונשתחררה, עודה נכרית ונתגירה,
משבאת לישראל ילדה -
בכור לנחלה ואינו בכור לכהן.
אומר: $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$ אומר: $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$
בכור לנחלה ולכהן, שנאמר (שמות יג, ב)
"פטור... רחם... בישראל" -
עד שיפטרו רחם מישראל.

מת האב, והבנים קימין -
אומר: $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$

אם נתנו עד שלא חלקו - נתנו,
ואם לאו - פטורין;
אומר: $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$ אומר:
נתחייבו נכסים.

זכר ונקבה - אין כאן לכהן כלום.

מי שהיו לו בנים ונשא אשה שלא ילדה,
נתגירה מעברת, נשתחררה מעברת,
ילדה היא וכהנת, היא ולויה, היא ואשה שכבר ילדה;
וכן מי שלא שהתה אחר בעלה של שה חדשים
ונשאת, וילדה,
ואין ידוע אם בן תשעה לראשון, או בן שבועה לאחרון -
בכור לכהן ואינו בכור לנחלה.

ה. שתי נשים של שני אנשים שלא בפרו,
וילדו שני זכרים -

זה נותן חמש סלעים לכהן,
זה נותן חמש סלעים לכהן.
מת אחד מהן בתוך של שים יום:
אם לכהן אחד נתנו -
יחזיר להן חמש סלעים;
אם לשני כהנים נתנו -
אינו יכולין להוציא מידם.

איזהו בכור לנחלה ולכהן?
המפלת שפיר מלא דם, מלא מים, מלא גנינים;
המפלת כמין דגים, וחגבים, שקצים ורמשים;
המפלת יום ארבעים -
הבא אחריהן בכור לנחלה ולכהן.

זכר ונקבה - האבות פטורין,
והבן חייב לפדות את עצמו.

שתי נקבות וזכר, או שני זכרים ושתי נקבות -
אין כאן לכהן כלום.

ב. יוצא דפן והבא אחריו -
שניהם אינן בכור לא לנחלה ולא לכהן.

ו. אחת בכרה ואחת שלא בכרה של שני אנשים,
וילדו שני זכרים -

זה שלא בכרה אשתו, נותן חמש סלעים לכהן.
זכר ונקבה - אין כאן לכהן כלום.

הראשון - לנחלה, והשני - לחמש סלעים.
אומר: $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{6}$

ג. מי שלא בכרה אשתו וילדה שני זכרים -
נותן חמש סלעים לכהן.

מת הַבֵּן בְּתוֹךְ שֵׁם יוֹם,
אף על פי שְׁנֵתוֹן לכהן –
יִחְזִיר לוֹ חֵמֶשׁ סְלָעִים;
לְאַחַר שֵׁם יוֹם,
אף על פי שֶׁלֹא נִתֵּן - יִתֵּן.

מת בְּיוֹם שֵׁם יוֹם - כְּיוֹם שֶׁלְפָנָיו.
אָמַר: אָמַר: אָמַר:
אִם נִתֵּן - לֹא יִטַּל;
וְאִם לֹא נִתֵּן - לֹא יִתֵּן.

מת הָאֵב בְּתוֹךְ שֵׁם יוֹם –
בְּחֻזְקַת שֶׁלֹא נִפְדָּה, עַד שֶׁיָּבִיא רֵאֵיהּ שְׁנֵפְדָה;
לְאַחַר שֵׁם יוֹם –
בְּחֻזְקַת שְׁנֵפְדָה, עַד שֶׁיֵּאמְרוּ לוֹ שֶׁלֹא נִפְדָּה.

הוא לַפְדוֹת, וּבְנוֹ לַפְדוֹת –
הוא קוֹדֵם אֶת בְּנוֹ.
אָמַר: אָמַר: אָמַר: בְּנוֹ קוֹדֵמוֹ,
שֶׁמִצְוֹתָו עַל אָבִיו, וּמִצְוֹת בְּנוֹ עָלָיו.

ז. חֵמֶשׁ סְלָעִים שֶׁל בֵּן - בְּמִנְהַ צוּרִי.
שֵׁם יוֹם שֶׁל עֶבֶד,
וְחֵמֶשִׁים שֶׁל אוֹנֵס וְשֶׁל מִפְתָּה,
וּמֵאָה שֶׁל מוֹצִיא שֵׁם רַע -
כֻּלָּם בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, בְּמִנְהַ צוּרִי.

וְכֻלָּם נִפְדִּין בְּכֶסֶף, וּבְשֵׁנִי כֶסֶף, חוּץ מִן הַשְּׁקָלִים.

ח. אֵין פּוֹדִין
לֹא בְעֶבְדִים, וְלֹא בְשִׁטְרוֹת, וְלֹא בְקַרְקָעוֹת וְלֹא בְהִקְדָּשׁוֹת.

כָּתַב לַכֹּהֵן, שֶׁהוא חַיֵּב לוֹ חֵמֶשׁ סְלָעִים -
חַיֵּב לִתֵּן לוֹ, וּבְנוֹ אֵינּוּ פְדוּיִ.
לְפִיכֵךְ, אִם רָצָה הַכֹּהֵן לִתֵּן לוֹ מִתְנָה - רֵשָׁאִי.

הַמִּפְרִישׁ פְּדִיּוֹן בְּנוֹ וְאָבִד - חַיֵּב בְּאַחֲרֵיּוֹתוֹ,
שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר יח, טו) "יִחְיֶה לְךָ" 4 "פְּדָח תִּפְדָּח".

ט. הַבְּכוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּנֻכְסֵי הָאֵב,
וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּנֻכְסֵי הָאֵם.
וְאֵינוֹ נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּשִׁבְחָה, וְלֹא בְרֵאוּי כְּבַמְחֻזָּק.

וְלֹא הָאִשָּׁה בְּכֻתְבָתָהּ, וְלֹא הַבְּנוֹת בְּמִזְוֹנוֹתֵיהֶן, וְלֹא הַיָּבָם.
וְכֻלָּן אֵין נוֹטְלִין בְּשִׁבְחָה, וְלֹא בְרֵאוּי כְּבַמְחֻזָּק.

י. אֵלוֹ שְׂאִינָן חוֹזְרִין בְּיוֹבֵל:
הַבְּכוֹרָה, וְהַיּוֹרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וְהַמֵּיבָם אֶת אִשְׁתּוֹ אַחִיו,
וְהַמִּתְנָה; דְּבָרֵי אָמַר: אָמַר: אָמַר:
אָמַר: אָמַר: אָמַר: מִתְנָה כְּמִכָּר.
אָמַר: אָמַר: אָמַר: כָּלֵן חוֹזְרִין בְּיוֹבֵל.

אָמַר: אָמַר: אָמַר: אָמַר:
הַיּוֹרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ,
יִחְזִיר לְבָנֵי מִשְׁפָּחָהּ, וַיִּנְכַּח לָהֶם מִן הַדָּמִים.

א. מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה נוֹהֵג בְּאַרְץ, וּבְחוּצָה לְאַרְץ,
בְּפָנֵי הַבַּיִת, וְשֶׁלֹא בְּפָנֵי הַבַּיִת,
בְּחֵלִין, אָבֵל לֹא בְּמִקְדָּשֵׁין.

וְנוֹהֵג בְּבִקְרָה, וּבְצֹאֵן –
וְאֵינָן מִתְעַשְּׂרִים מִזֶּה עַל זֶה;
בְּכַבָּשִׁים, וּבְעִזִּים –
וּמִתְעַשְּׂרִין מִזֶּה עַל זֶה;
בְּחֵדָשׁ וּבִישָׁן –
וְאֵינָן מִתְעַשְּׂרִין מִזֶּה עַל זֶה.

שְׁהִיָּה בְּדִין:
מָה אִם הַחֵדָשׁ וְהַיִּשָּׁן שְׂאִינָן כֻּלָּאִים זֶה בְּזֶה,
אֵין מִתְעַשְּׂרִין מִזֶּה עַל זֶה –
הַכַּבָּשִׁים וְהַעִזִּים שֶׁהֵם כֻּלָּאִים זֶה בְּזֶה,
אֵינּוֹ דִין שֶׁלֹא יִתְעַשְּׂרוּ מִזֶּה עַל זֶה?
תִּלְמוּד לומר (ויקרא כז, לב) "וְצֹאֵן" –
מִשְׁמַע כָּל צֹאֵן אֶחָד.

ב. מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה מִצְטָרֵף כְּמֵלֵא רֶגֶל בְּהֵמָה רוּעָה.
וְכַמָּה הִיא רֶגֶל בְּהֵמָה רוּעָה?
שְׁשֵׁה עֶשֶׂר מִל.

הִיָּה בֵּין אֵלוֹ לְאֵלוֹ שֵׁם יוֹם וּשְׁנַיִם מִל –
אֵינָן מִצְטָרְפִין.
הִיָּה לוֹ בְּאַמְצַע - מִבֵּיא וּמַעֲשָׂרָן בְּאַמְצַע.

אָמַר: אָמַר:
הִיָּרְדֵן מִפְּסִיק לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה.

ג. הַלְקוּחַ אוֹ שְׁנֵתוֹן לוֹ מִתְנָה –
פְּטוּר מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה.

הָאֲחִים הַשְּׁתַּפִּין שְׁחִיבִין בְּקִלְבוֹן –
פְּטוּרִים מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה;
וְשְׁחִיבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה –
פְּטוּרִים מִן הַקִּלְבוֹן.
קִנּוּ מִתְפִּיסַת הַבַּיִת - חִיבִין;
וְאִם לֹא - פְּטוּרִין.
חֲלָקוֹ וְחִזְרוֹ וְנִשְׁתַּתְּפוּ –
חִיבִין בְּקִלְבוֹן, וּפְטוּרִין מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה.

ד. הַכֹּל נִכְנַס לְדִיר לְהַתְעַשֵּׂר,
חוּץ מִן הַכֻּלָּאִים, וְהַטְרֵפָה, וְיוֹצֵא דָפֶן,
וּמְחַסֵּר זָמַן, וְיִתּוֹם.

אֵיזְהוּ יְתוֹם?
כָּל שְׂמִתָּה אִמּוֹ, אוֹ שֶׁנִּשְׁחָטָה.
אָמַר: אָמַר: אָמַר:
אֵפֶלּוֹ נִשְׁחָטָה אִמּוֹ וְהִשְׁלַח קָיָם –
אֵין זֶה יְתוֹם.

ה. שֶׁל שְׁ גֵרְנוֹת לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה:
בְּפָרֶס הַפֶּסֶח, בְּפָרֶס הַעֲצָרַת, בְּפָרֶס הַחֹג;
דְּבָרֵי אָמַר: אָמַר: אָמַר:

וְאָמַר: אֲמָר:

בְּעֲשָׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאֶדְרָ, בְּאֶחָד בְּסִינּוֹ, בְּעֲשָׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאֶבֶן.
בְּאֶחָד בְּנִיסּוֹ, בְּאֶחָד בְּסִינּוֹ, בְּעֲשָׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאֶלּוּל.

וְלָמָּה אָמְרוּ בְּעֲשָׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאֶלּוּל,

וְלֹא אָמְרוּ בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי?

מִפְּנֵי שֶׁהוּא יוֹם טוֹב, וְאִי אֶפְשֶׁר לְעֲשׂוֹת בְּיוֹם טוֹב,
לְפִיכֵן הִקְדִּימוּהוּ בְּעֲשָׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאֶלּוּל.

וְאָמַר: אֲמָר:

בְּאֶחָד בְּאֶלּוּל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה.

וְאָמַר: אֲמָר:

הַאֶלּוּלִיִּין מִתְעַשְׂרִין בְּפָנֵי עֶצְמוֹן.

ו. כָּל הַנוֹלָדִים מֵאֶחָד בְּתִשְׁרֵי עַד עֲשָׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאֶלּוּל -
הָרִי אֵלּוּ מִצְטָרְפִין.

חֲמִשָּׁה לְפָנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְחֲמִשָּׁה לְאַחַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה -
אֵינָן מִצְטָרְפִין.

חֲמִשָּׁה לְפָנֵי הַגֵּרֶן וְחֲמִשָּׁה לְאַחַר הַגֵּרֶן -
הָרִי אֵלּוּ מִצְטָרְפִין.

אם כן למה נאמר: "של ש גרנות למעשר בהמה?"

שְׁעַד שֶׁלֹּא הִגִּיעַ הַגֵּרֶן -

מִתֵּר לְמִכַּר וְלִשְׁחֹט;

הִגִּיעַ הַגֵּרֶן -

לֹא יִשְׁחֹט;

וְאִם שְׁחֹט - פְּטוּר.

ז. כִּיצַד מְעַשְׂרֵן?

כּוֹנְסֵן לְדִיר, וְעוֹשֶׂה לְהֵן פֶּתַח קֶטֶן,
כְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיוּ שְׁנַיִם יְכוּלִין לְצִאת כְּאַחַת,

וּמוֹנָה בְּשִׁבְט:

"אֶחָד, שְׁנַיִם, שֶׁל שָׁה, אַרְבַּעַה,

חֲמִשָּׁה, שִׁשָּׁה, שִׁבְעָה, שְׁמוֹנָה, תִּשְׁעָה";

וְהַיּוֹצֵא עֲשִׂירֵי -

סוֹקְרוֹ בְּסִקְרָא וְאֲמָר:

"הָרִי זֶה מְעַשֵּׂר."

לֹא סִקְרוֹ בְּסִקְרָא, וְלֹא מִנְאֵם בְּשִׁבְט,

אוֹ שְׁמִנְאֵם רְבוּצִים, אוֹ עוֹמְדִים -

הָרִי אֵלּוּ מְעַשְׂרִים.

הִיָּה לוֹ מֵאָה, וְנִטְלָ עֲשָׂרָה;

עֲשָׂרָה, וְנִטְלָ אֶחָד -

אֵין זֶה מְעַשֵּׂר.

וְאָמַר: אֲמָר:

הָרִי זֶה מְעַשֵּׂר.

קִפְצָ אֶחָד מִן הַמְּנוּיָן לְתוֹכָן -

הָרִי אֵלּוּ פְּטוּרִים;

מִן הַמְּעַשְׂרִים לְתוֹכָן -

כִּלְוֹן יִרְעוּ עַד שִׁסְתָּאבוּ, וְיֵאָכְלוּ בְּמוֹמֵן לְבַעֲלִים.

ח. יֵצְאוּ שְׁנַיִם כְּאַחַת -

מוֹנָה אוֹתָן שְׁנַיִם שְׁנַיִם.

מִנְאֵן אֶחָד -

תִּשְׁעֵי וְעֲשִׂירֵי מִקְלָקְלִין.

יֵצְאוּ תִשְׁעֵי וְעֲשִׂירֵי כְּאַחַת -

תִּשְׁעֵי וְעֲשִׂירֵי מִקְלָקְלִין.

קָרָא לְתִשְׁעֵי: "עֲשִׂירֵי",

וְלְעֲשִׂירֵי: "תִּשְׁעֵי",

וְלְאַחַד עֶשֶׂר: "עֲשִׂירֵי" -

שֶׁלְשָׁתָן מִקְדָּשִׁין:

הַתִּשְׁעֵי נֹאֲכַל בְּמוֹמוֹ,

וְהַעֲשִׂירֵי - מְעַשֵּׂר,

וְאַחַד עֶשֶׂר קָרַב שְׁלָמִים.

וְעוֹשֶׂה תְּמוּרָה; דְּבָרֵי אֲמָר:

אֲמָר: אֲמָר:

וְכִי יֵשׁ תְּמוּרָה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה?

אֲמָרוּ מִשׁוּם אֲמָר:

אֵלּוּ הִיָּה תְּמוּרָה, לֹא הִיָּה קָרַב.

קָרָא לְתִשְׁעֵי: "עֲשִׂירֵי",

וְלְעֲשִׂירֵי: "עֲשִׂירֵי",

וְלְאַחַד עֶשֶׂר: "עֲשִׂירֵי" -

אֵין אֶחָד עֶשֶׂר מִקְדָּשׁ.

זֶה הַכֹּלֵל:

כָּל שֶׁלֹּא יִעָקֵר שֵׁם עֲשִׂירֵי מִמֶּנּוּ -

אֵין אֶחָד עֶשֶׂר מִקְדָּשׁ.

§ 1/2, 1/2, 3/4